

**VOLKSSTERRENWACHT
BEISBROEK VZW**

Zeeweg 96, 8200 Brugge - Tel. 050 39 05 66
www.beisbroek.be - E-mail: info@beisbroek.be

Brugge, augustus 2026

Beste sterrenvriend(in),

Graag willen wij u in bijlage informatie bezorgen over de cursussen die de volkssterrenwacht in het werkjaar 2026-2027 zal organiseren. We zijn verheugd u dit jaar opnieuw een rijk aanbod te kunnen voorschotelen. Alle details met betrekking tot de cursussen en de data van de lessen zijn vermeld op bijgaande documentatie.

Om een cursus te volgen dient u zich eerst en vooral voor het jaar 2027 lid te maken van Volkssterrenwacht Beisbroek vzw, waarmee u vanzelfsprekend ook geniet van de andere voordelen die daaraan verbonden zijn (planetariumvoorstellingen, bibliotheek, ...)! Niet verplicht, maar aanbevolen, is het lidmaatschap van de Vereniging voor Sterrenkunde (VVS); u ontvangt dan ook het tijdschrift *Heelal* en de *Hemelkalender 2028*, samen goed voor ruim 500 bladzijden lectuur. Zowel de VVS als de volkssterrenwacht verlenen u trouwens korting wanneer u voor 1 november 2026 een gecombineerd lidmaatschap neemt (zie inschrijvingsformulier).

Voor deelname aan de cursussen is er een cursustoeslag te betalen. Het precieze bedrag (steeds per deelnemende persoon) daarvan is vermeld op het inschrijvingsformulier.

Wat dient u nu concreet te doen wanneer u één of meerdere cursussen wenst te volgen? U vult het inschrijvingsformulier in op onze website www.beisbroek.be (of stuurt bijgaand papieren formulier terug naar ons secretariaat). Daarop duidt u ook aan welke cursus(sen) u wenst te volgen. Verder maakt u het totaal van lidgeld en deelnemingstoelagen over op ons rekeningnummer BE54 0682 0233 9397 (GKCCBEBB). Bezorg ons dus in elk geval ook het inschrijvingsformulier, digitaal of op papier, zodat wij kunnen nagaan hoe uw bijdrage samengesteld is. Na ontvangst van dit alles bezorgen wij u uw lidmaatschapskaart.

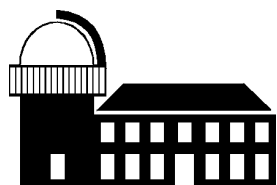
Merken we ook op dat de deelnemers aan de jeugdcursus in de loop van 2027 minstens de leeftijd van 12 jaar moeten bereiken; het Cozmikidz-aanbod richt zich tot jongeren van 9 tot 12 jaar. Leden die zich aansluiten bij de jeugdwerkgroep JVS-Vigilia dienen een gecombineerd lidmaatschap Beisbroek en VVS te nemen.

Om praktische en organisatorische redenen vragen wij ook aan de leden die geen cursussen wensen te volgen, om nu reeds hun bijdrage voor 2027 over te maken. Ook zij genieten bij tijdige betaling van de kortingen bij een gecombineerd lidmaatschap van VVS en Volkssterrenwacht Beisbroek. Wil dan eveneens zo vriendelijk zijn op het formulier het gepaste bedrag aan te duiden.

Wij danken u bij voorbaat voor uw medewerking en hopen u binnenkort op onze cursussen of als lid of sympathisant te mogen begroeten. Wij zijn steeds bereid u verdere inlichtingen te verstrekken en verblijven, met astronomische groeten,

Frank Tamsin
secretaris

Jan Vandenbruaene
voorzitter

**VOLKSSTERRENWACHT
BEISBROEK VZW**

Zeeweg 96, 8200 Brugge - Tel. 050 39 05 66
www.beisbroek.be - E-mail: info@beisbroek.be

Cursussen 2026-2027

Ook in het werkjaar 2026-2027 worden op Volkssterrenwacht Beisbroek te Brugge diverse cursussen gedoceerd. Deze cursussen worden ondersteund binnen het Actieplan Wetenschapsinformatie van de Vlaamse Overheid.

Voor elke cursus is een moeilijkheidsgraad gedefinieerd. Deze is aangegeven met sterretjes (van ★☆☆☆☆ voor de meest eenvoudige cursussen tot ★★★★★ voor de meest gevorderde cursussen). Het gaat hier om een relatieve beoordeling binnen ons eigen cursusaanbod; deze inschatting geeft dus niet aan hoe het niveau van de cursussen zich verhoudt ten opzichte van het aanbod van andere organisaties.

Ook dit jaar bieden we bijna alle cursussen aan in hybride vorm. Iedere cursist kan elke les afzonderlijk de keuze maken om de uiteenzetting ter plaatse te volgen of vanop afstand via video-streaming (via unieke links die enkel door ingeschreven cursisten zullen kunnen gebruikt worden).

De cursusdata die hieronder zijn weergegeven, kunnen door omstandigheden wijzigen. We verwijzen naar de website voor het meest actuele schema van de lessen.

Inleidende cursus Sterrenkunde (★☆☆☆☆)

Deze cursus van acht zittingen biedt een eerste kennismaking met de sterrenkunde. Het is een beschrijvende cursus die geen voorkennis vereist. Er wordt duidelijk gemaakt hoe astronomische waarnemingen geleid hebben tot ons huidig beeld van de opbouw van het heelal. Vertrekkend bij de aarde, wordt het zonnestelsel (met de zon, planeten, kometen, ...) verkend. Hierbij komt ook een stukje klassieke sterrenkunde aan bod (de bewegingen aan de hemelkoepel van zon, planeten en sterren).

In de tweede helft van de cursus verlaten we het zonnestelsel, en beschrijven we het leven van een ster. We gaan na hoe sterrenstelsels zijn opgebouwd. Ten slotte worden de verste objecten in het heelal bestudeerd, en bespreken we de evolutie van het heelal.

Cursusdata: 2026: di 13/10, di 27/10, di 10/11, di 24/11, di 01/12, di 15/12; 2027: di 05/01, di 19/01, telkens vanaf 20 h.

Waarnemen voor beginners (★☆☆☆☆)

Deze cursus is vooral afgestemd op wie zich wil verdiepen in het praktisch waarnemen. In zeven sessies worden de sterrenhemel en de plaats van de sterrenbeelden aan de noordelijke hemel uitgelegd. Bij helder weer gebeurt dit met behulp van een draaibare sterrenkaart en een verrekijker. Bij slecht weer wordt voor het praktische gedeelte het planetarium ingeschakeld.

Begrippen als ecliptica, hemelevenaar en zenit worden uit de doeken gedaan. Reeds na één les is men in staat om de Poolster terug te vinden, samen met tal van circumpolaire sterrenbeelden. In een daaropvolgend deel komen dan weer telescopen en verrekijkers aan bod, gezien het belang van deze instrumenten om op praktische wijze de sterrenhemel te leren verkennen. Naast sterren, nevels, novae en supernovarestanten wordt ook aangeleerd hoe men de zon, de maan en de planeten kan observeren.

Na het doorlopen van alle zittingen kent men de meeste noordelijke sterrenbeelden en zal men verscheidene hemelobjecten kunnen aanwijzen zoals de Orionnevel, de kapstok en het Zevengesternte. Deze cursus kan dienen als instapcursus voor de werkgroep waarnemen, een groep enthousiastelingen die regelmatig samenkomt en waarnemingssessies organiseert.

Cursusdata: 2026: vr 16/10, vr 13/11, vr 11/12; 2027: vr 08/01, vr 29/01, vr 26/02, vr 26/03, telkens vanaf 20 h.

Basisconcepten uit de astrofysica (★★★★☆)

Deze cursus belicht de basisconcepten van de moderne astrofysica, en is ideaal geschikt voor wie zich verder wil verdiepen in de sterrenkunde na het inleidende eerder beschrijvende niveau en/of als voorbereiding op het volgen van meer gespecialiseerde sessies (zoals de actuele onderwerpen sterrenkunde). De cursus bestaat uit twee modules van elk zes lessen, die alternerend tweejaarlijks aan bod komen; deze modules kunnen onafhankelijk van elkaar gevolgd worden (en in willekeurige volgorde).

Module A behandelt volgende thema's: hedendaagse optische principes van telescoopsystemen, gravitatie en elliptische beweging, eigenschappen en classificatie van sterren (met het belangrijke Hertzsprung-Russell-diagram), energieproductie in sterren en stervolutie, eindstadia van sterren, en tenslotte afstandsbeoordeling in de sterrenkunde. Module B behelst volgende onderwerpen: astronomische technieken en dataverwerking, planetologie en planeetatmosferen, exoplaneten, dynamica van sterrenstelsels (en het belang van donkere materie hierin), het standaardmodel van de elementaire deeltjes, en tenslotte kosmologie.

In het werkjaar 2026-2027 wordt module A gedoceerd. In 2027-2028 komt dan module B aan bod.

Voor deze cursus wordt een basiskennis wiskunde en fysica op niveau secundair onderwijs aanbevolen.

Cursusdata: 2027: di 02/02, di 16/02, di 02/03, di 16/03; di 13/04, di 27/04, telkens vanaf 20 h.

Actuele onderwerpen uit de sterrenkunde (★★★★☆)

In een achttal zittingen worden actuele onderwerpen uit de sterrenkunde behandeld. De cursus gaat uit van een basiskennis sterrenkunde (bijvoorbeeld door eerder al de inleidende cursus sterrenkunde en/of de cursus basisconcepten uit de astrofysica gevolgd te hebben). De onderwerpen zullen inspelen op de actualiteit en liggen nog niet helemaal vast. De vorige jaren zijn onder andere volgende onderwerpen aan bod gekomen: planeetdetectie met TESS, donkere materie, impactkraters binnen en buiten ons zonnestelsel, IceCube, kosmologische simulaties, modellering van ruimteweer, asteroseismologie en sterstructuur, detectie van gravitatiegolven, de Gaia missie, interstellair planetoïden en kometen, de Event Horizon Telescope, de zoektocht naar leven in het universum, de controverse rond de constante van Hubble, helderheidsveranderingen van Betelgeuze, resultaten van de Solar Orbiter, resultaten van de James Webb Space Telescope, ...

Cursusdata: 2026: wo 14/10, wo 18/11, wo 02/12, wo 16/12; 2027: wo 06/01, wo 27/01, wo 03/03, wo 21/04, telkens vanaf 20 h.

Actuele onderwerpen uit de ruimtevaart (★★★★☆)

Een zestal avonden wordt gewijd aan de actualiteit van de ruimtevaart. De onderwerpen spelen in op de actualiteit en belichten bijvoorbeeld de recente resultaten van planeetverkenner en andere ruimtevaartactualiteit. De uitleg is steeds aangepast aan het publiek, zodat de cursus geen voorkennis vereist van ruimtevaart en voor iedereen toegankelijk is.

Cursusdata: 2026: wo 21/10, wo 25/11; 2027: wo 13/01, wo 17/02, wo 17/03, wo 14/04, telkens vanaf 20 h.

Misvattingen in de sterrenkunde – Van leeglopende baden tot waar de oerknal plaatsvond (★★★★☆)

Ondanks de vele wetenschapsvoorlichting en de continue inspanningen van volkssterrenwachten om het grote publiek te informeren, doen nog steeds heel wat misvattingen over sterrenkunde de ronde. Sommige daarvan zijn onschuldig ("er is om de vier jaar een schrikkeljaar"), andere zijn ronduit misleidend (de demonstraties, tegen betaling, met leeglopende baden aan de evenaar). In deze lessenreeks geven we een systematisch overzicht van een groot aantal misvattingen in de sterrenkunde. Telkens bekijken we wat de misvatting is en uiteraard wat de juiste toedracht is. Enkele categorieën met misverstanden zijn: de hemel ("de Zon komt altijd exact in het oosten op"), de Aarde ("het leeglopende bad"), de Maan ("de achterkant is donker"), de Zon ("de Zon zal een supernova worden"), zwarte gaten ("De getijdendracht aan de horizon is oneindig groot") en het heelal ("de oerknal was een ontploffing").

Cursusdata: 2026: di 06/10, di 17/11, di 08/12; 2027: di 26/01, di 23/02, di 23/03, telkens vanaf 20 h.

Bijzondere sterren (★★★★☆)

Het overgrote deel van de sterren aan de hemel zijn 'normale' sterren. We vinden ze in het Hertzsprung-Russell-diagram in de hoofdrechtsband of in het gebied van de rode reuzen. Een klein deel van de sterren valt echter buiten de 'normale' categorieën. In deze lessenreeks gaan we dieper in op de eigenschappen van deze 'speciale' sterren. Enkele soorten sterren waarnaar we kijken zijn: bruine dwergen (te licht), blauwe achterblijvers (te zwaar), Ap, S- en C-sterren (bijzondere scheikunde), FU Orionis en Be-sterren (uitbarstingen) en Heldere Blauwe veranderlijken en Wolf-Rayet sterren (heet en helder). We kijken tenslotte nog naar een hypothetische soort sterren (een Thorne-Żytkow object) en naar enkele individuele bijzondere sterren.

Cursusdata: 2027: wo 03/02, wo 24/02, wo 10/03, wo 24/03, telkens vanaf 20 h.

Van alle tijden – De strijd om de perfecte klok en kalender (★★★★☆)

Een klok en een kalender zijn dagelijkse gebruiksvoorwerpen die we meestal niet meer opmerken. Nochtans zijn die pas na een woelige en meestal vergeten strijd in hun huidige vorm gegoten. Deze lessenreeks is een gestructureerde verzameling van verrassende anekdotes en ernstig wetenschappelijk onderzoek in verband met de zoektocht naar de juiste datum en tijd. We gaan terug tot het prille begin en schetsen hun ontwikkeling en gebruik tot op heden en zelfs iets verder. Wat staat ons hier nog te wachten of is alles al gezegd en geschreven? Het antwoord op dit laatste is duidelijk: neen.

Een greep uit de onderwerpen: hoe mat men de tijd voor er uurwerken waren?, de aarde is wispelturig, het atoomtijdperk en de nieuwe seconde, astronomische of natuurkundige tijd, een tijdschalensoep (UT, UTC, GMC, TAI, TT, TDB, ...), de schrikkelseconde, de Juliaanse kalender, de Gregoriaanse kalender, (nog altijd) op zoek naar een betere kalender, ...

Cursusdata: 2026: do 22/10, do 19/11, do 17/12; 2027: do 14/01, do 11/02, do 11/03, telkens vanaf 20 h.

Jeugdcursus Sterrenkunde en Ruimtevaart (★★★★☆ – enkel ter plaatse)

In tien lessen maken jongeren van 12 tot 16 jaar kennis met de boeiende wereld van de sterrenkunde en de ruimtevaart. Hoe werkt een raket en hoe bouw ik er zelf één? Wat zijn ijsdwergen en zullen we ooit leven vinden op Mars? Waar loopt de Melkweg? Star Wars: sprookjes of echte toekomst? En ben jij 's nachts ook bang van zwarte gaten? Het antwoord op deze en veel meer vragen krijg je in deze cursus. Met behulp van foto's, schema's, modellen en videomateriaal geven we duidelijke uitleg en maken we je wegwijs in het heelal. Er is helemaal geen voorkennis vereist om mee te doen!

Cursusdata: 2026: vr 25/09, vr 02/10, vr 09/10, vr 16/10, vr 23/10, vr 30/10, vr 06/11, vr 13/11, vr 20/11, vr 27/11, telkens van 19 h tot 21 h.

Cozmokidz (★★★★☆ – enkel ter plaatse)

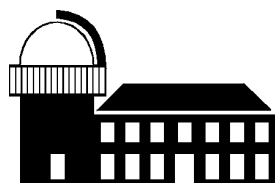
Voor jonge sterrenkundigen ontwikkelde Cozmix een reeks workshops die doorgaan op woensdagnamiddag, van 14h tot 16h. Dit 'Cozmokidz' aanbod is een programma van in totaal 12 namiddagen. Van eind september tot en met maart komen we 12 keer samen om actief bezig te zijn rond sterren, planeten en ruimtevaart. De verschillende activiteiten zijn speciaal samengesteld voor de leeftijdsgroep van 9 tot 12 jaar. Kom bij ons de schitterende sterrenhemel afspeuren, leer werken met een telescoop, bouw en lanceer je eigen ruimteraket, kijk mee omhoog en ontdek nog gigantisch veel nieuwigheden in de ruimte!

Cursusdata: 2026: wo 30/09, wo 14/10, wo 28/10, wo 18/11, wo 02/12; 2027: wo 06/01, wo 20/01, wo 03/02, wo 17/02, wo 03/03, wo 17/03, wo 24/03, telkens van 14 h tot 16 h.

Jeugdwerkgroep sterrenkunde JVS-Vigilia (★★★★☆ – enkel ter plaatse)

Wie de jeugdcursus achter de rug heeft en de sterrenkunde op een actieve manier wil leren kennen, is welkom in de jeugdwerkgroep van JVS-Vigilia. Dit is een groep jonge amateur-astronomen die geregeld op vrijdagavond samenkomt om aan sterrenkunde te doen. Er wordt gewerkt rond allerlei sterrenkundige projecten die op een zo aangenaam mogelijke manier gebracht worden. Als het helder is, wordt er waargenomen en kan je een initiatie krijgen in het gebruik van de telescopen. Tijdens de zomer is er een Vigilia-kamp waarin sport, spel en astronomie mooi gecombineerd worden.

Cursusdata: 2026: vr 18/09, vr-za 03-04/10, vr 09/10, vr 23/10, vr 06/11, za 21/11, vr 04/12, vr 18/12; 2027: vr 29/01, vr 12/02, za 20/02, vr 05/03, vr 19/03, vr-di 02-06/04, vr 16/04, za 24/04, vr 07/05, vr 21/05; vrijdagactiviteiten telkens vanaf 20 h.

**VOLKSSTERRENWACHT
BEISBROEK VZW**

Zeeweg 96, 8200 Brugge - Tel. 050 39 05 66
www.beisbroek.be - E-mail: info@beisbroek.be

WERKJAAR 2026-2027 Inschrijvingsformulier ⁽¹⁾

Naam _____
Voornaam _____
Straat en nummer _____
Postnummer en gemeente _____
Telefoon _____
E-mail _____
Geboorteplaats _____
Geboortedatum _____

leeftijd op 01/01/2027	alleen Beisbroek	alleen VVS	Beisbroek en VVS voor 01/11/2026	Beisbroek en VVS vanaf 01/11/2026
minder dan 18 jaar	15,00 EUR	38,00 EUR	45,00 EUR	53,00 EUR
meer dan 18 jaar	25,00 EUR	38,00 EUR	54,00 EUR	63,00 EUR
gezin	50,00 EUR	52,00 EUR	90,00 EUR	102,00 EUR

X	Basisbijdrage 2027 ⁽²⁾	EUR
----------	-----------------------------------	-----

Cursussen ⁽³⁾	
Inleidende cursus sterrenkunde	30,00 EUR
Waarnemen voor beginners	27,00 EUR
Basisconcepten uit de astrofysica	23,00 EUR
Actuele onderwerpen uit de sterrenkunde	30,00 EUR
Actuele onderwerpen uit de ruimtevaart	23,00 EUR
Bijzondere sterren	15,00 EUR
Misvattingen in de sterrenkunde	23,00 EUR
Van alle tijden	23,00 EUR
Jeugdcursus sterrenkunde en ruimtevaart	20,00 EUR
Cozmokidz	30,00 EUR
Jeugdwerkgroep sterrenkunde JVS-Vigilia ⁽⁴⁾	0,00 EUR

Steun	EUR
-------	-----

TOTAAL ⁽⁵⁾	EUR
-----------------------	-----

¹ Dit formulier kan ook online ingevuld worden op www.beisbroek.be. Door in te schrijven verklaart men zich ook akkoord met de privacyverklaring die te vinden is op <http://cozmix.be/nl/privacyverklaring/>.

² Keuze te maken uit bovenstaande tabel; ook leden niet-cursisten vullen deze rubriek in. Alle vermelde prijzen zijn alleen geldig voor het binnenland; prijzen voor het buitenland worden meegedeeld op eenvoudig verzoek.

³ De vermelde deelnameprijs voor de cursussen is per persoon.

⁴ Gecombineerd lidmaatschap Beisbroek en VVS noodzakelijk.

⁵ Rekeningnummer: BE54 0682 0233 9397 (GKCCBEBB).